

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa J.B.

przeciwko E.K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 września 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 22 listopada 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adwokatowi J.S. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w [...]) kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł plus należny podatek VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana E.K. wskazała na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt: 4) k.p.c. Wniosek ten nie odniósł skutku.

Powołanie się przez skarżącą na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09,

nie publ.). Tymczasem skarżąca w uzasadnieniu wyżej wskazanej przesłanki zaprezentowała wywód prawny sprowadzający się w istocie do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed Sądem Apelacyjnym w [...], w sytuacji kiedy podstawą oceny wystąpienia przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c., nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. postanowienie SN z dnia 28 czerwca 2012 r., II PK 46/12, nie publ.). E.K., w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że powołana przez nią przesłanka oczywistej zasadności wiązała się z naruszeniem przez Sąd II instancji przepisów postępowania, tj.: art. 378 § 1, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz przepisów prawa materialnego, tj.: art. 481 § 1 w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 1008 pkt 3 k.c., które to uchybienia doprowadziły, zdaniem skarżącej, „do wydania oczywiście niesłusznego rozstrzygnięcia”. Jak, bowiem, określiła E.K., Sąd Apelacyjny w [...] nie przeprowadził kontroli prawidłowości wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 8 czerwca 2017 r., w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach ograniczając się do stwierdzenia o trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji w tym zakresie. W dalszej kolejności autorka skargi kasacyjnej podniosła, że Sąd II instancji dopuścił się naruszenia art. 1008 pkt 3 k.c., dystansując się od kwestii samej treści testamentu W.M., a koncentrując jedynie na ocenie zmaterializowania się przyczyny wydziedziczenia, o której mowa w wyżej wskazanym przepisie, to znaczy na ustaleniu, czy powódka J.B. uporczywie niedopełniała obowiązków rodzinnych względem pozwanej. Mając powyższe na względzie podkreślenia wymaga fakt, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty, przy czym zaprezentowany w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z

ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. W rezultacie powyższego brak jest podstaw, aby przyjąć, że w niniejszej sprawie przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. została przez skarżącą w sposób właściwy wykazana. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie dopatrywał się też okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).